

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ.2548 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี จำนวนทั้งสิ้น 11 คณะ ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะกายภาพบำบัด คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม คณะการแพทย์แผนจีน และคณะนิติศาสตร์ โดยส่วนใหญ่่นักศึกษาที่เข้าเรียนชั้นปีที่ 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปี พบว่านักศึกษามาจากหลายจังหวัดในโรงเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่จำเป็นต้องมีการปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่เปลี่ยนสถานภาพจากนักเรียนในโรงเรียนเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีทั้งนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีแต้มเฉลี่ยสะสมที่สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก เป็นไปได้ว่าอาจมีปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ความพร้อม แรงจูงใจ การเชื่อมโยงการเรียนรู้ การรับรู้ ความจำ และความคิดสร้างสรรค์ (บุญชม ศรีสะอาด.2546 : 19-22 ; อภรณ์ ใจเที่ยง. 2546 : 17-9 ; มาลินี จุฑะรพ. 2541 : 137-52) นอกจากนั้นศูนย์กลางการเรียนรู้ของนักศึกษา นอกจากจะเป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้ว ยังมีปัจจัยภายนอกที่ทำให้นักศึกษามีความสนใจเรียนเพิ่มขึ้นก็คือ กลวิธีการสอนของอาจารย์(เดวิด นิวเบิด และโรเบิร์ต แคนนอน. 2521 : 26) ที่มีส่วนสนับสนุนให้นักศึกษามีความตั้งใจ และติดตามเนื้อหาการสอนของอาจารย์ได้อย่างต่อเนื่อง

ในปีเดียวกัน พบว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีนักศึกษาแรกเข้าในระดับปริญญาตรีภาคปกติจำนวน 2,214 คน ต่อมาในปี พ.ศ.2549 มีนักศึกษาที่พ้นสภาพ โดยมีแต้มเฉลี่ยสะสม(Cumulative Grade Point Average) ต่ำกว่า 1.50 (คู่มือการศึกษา ปีการศึกษา 2548 : 31) จำนวนถึง 295 คน ในภาพรวมมีนักศึกษาพ้นสภาพประมาณร้อยละ 12.9 ของนักศึกษาทั้งหมดในระดับปริญญาตรีภาคปกติ (สำนักทะเบียนและประมวลผล. 2548) นับว่าค่อนข้างสูง และแทบทุกคณะที่มีนักศึกษาพ้นสภาพ จากข้อมูลดังกล่าวเป็นนักศึกษาที่กำลัง

ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งอยู่ในช่วงที่จะเริ่มก้าวไปสู่ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เพื่อเข้าสู่สายวิชาชีพของนักศึกษา ดังนั้นส่วนใหญ่นักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 จะค่อนข้างให้ความสนใจและตั้งใจในการเรียนรู้มากกว่าในชั้นปีอื่นๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการเลือกกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา

ทั้งนี้ได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในมาตรา 26 กำหนดว่าให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา(นิภา แยมวจี. 2542) ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้มีข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่เข้ามาศึกษา แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ดังนั้นจึงเป็นที่มาที่ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ในการทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยข้อมูลการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีสมมติฐานว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพทางสังคม และแต้มเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ทั้งนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปตลอดจนพัฒนากิจกรรม และเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้แก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และสถานภาพทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยข้อมูลการศึกษาระดับมัธยมปลายปีที่ 6 ได้แก่ โรงเรียนมัธยมที่เรียน และแต้มเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลายกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมในการเรียน แรงจูงใจ การเชื่อมโยงการเรียนรู้ การรับรู้ ความจำ ความคิดสร้างสรรค์ และจำนวนวิชาที่เรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. สถานภาพทางสังคมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
3. แต้มเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลายมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2548 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ที่สำเร็จจากชั้นสายสามัญ คือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้นจากทุกคณะในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ไม่รวมนักศึกษาที่พ้นสภาพการศึกษาไปแล้ว เนื่องจากไม่สะดวกในการเก็บข้อมูลและระยะเวลาการทำวิจัยค่อนข้างจำกัด

นิยามตัวแปร

1. ปัจจัยที่ส่งผล หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยข้อมูลการศึกษาระดับมัธยมปลายปีที่ 6 และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และสถานภาพทางสังคม
3. สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต่อเดือน รายได้เพียงพอต่อรายจ่าย อาชีพของบิดาและมารดา ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา
4. สถานภาพทางสังคม หมายถึง บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย ลักษณะเพื่อนสนิท ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว บุคคลที่เอาใจใส่ต่อการเรียน การดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ของเพื่อน การเข้าร่วมกิจกรรม
5. ปัจจัยข้อมูลการศึกษาระดับมัธยมปลายปีที่ 6 ได้แก่ โรงเรียนมัธยมที่เรียน เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลายปีที่ 6
6. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หมายถึง ปัจจัยทางด้านความพร้อม แรงจูงใจ การเชื่อมโยงการเรียนรู้ การรับรู้ การจำ ความคิดสร้างสรรค์ จำนวนวิชาที่เรียน (บุญชม ศรีสะอาด.2546 : 19-22 ; อภรณ์ ใจเที่ยง. 2546 : 17-9 ; มาลินี จุฑะรพ. 2541 : 137-52)
7. ความพร้อมในการเรียน หมายถึง สภาวะของผู้เรียนที่พร้อมสำหรับการเรียนรู้ (บุญชม ศรีสะอาด.2546 : 19-22 ; อภรณ์ ใจเที่ยง. 2546 : 17-9 ; มาลินี จุฑะรพ. 2541 : 137-52) ได้แก่ การจัดทำตารางเรียน การมีสมุดจดบันทึก การอ่านเนื้อหาก่อนเข้าเรียน การอ่านหนังสือเพิ่มเติม การมีสมาธิระหว่างที่เรียน การจดบันทึกเนื้อหาเพิ่มเติม การอ่านทบทวนหลังเลิกเรียน และการฝึกหัดเขียนก่อนสอบ
8. แรงจูงใจ หมายถึง แรงผลักดันให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายหรือความต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด.2546 : 19-22 ; อภรณ์ ใจเที่ยง. 2546 : 17-9 ; มาลินี จุฑะรพ. 2541 : 137-52) ได้แก่ จำนวนหน่วยกิต การเข้าเรียน การมีเพื่อนสนิทที่เรียน วิชาที่ให้ทำการบ้าน/รายงาน กลวิธีการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน
9. การเชื่อมโยงการเรียนรู้ หมายถึง การนำผลการเรียนรู้จากสถานการณ์หนึ่งไปใช้ให้เกิดผลกับอีกสถานการณ์หนึ่ง (บุญชม ศรีสะอาด.2546 : 19-22 ; อภรณ์ ใจเที่ยง. 2546 : 17-9 ; มาลินี จุฑะรพ. 2541 : 137-52) ได้แก่ การนำความรู้ที่เคยเรียนมาในอดีตผสมผสานกับ

ความรู้ใหม่ในวิชาที่เรียนได้ สามารถประมวลความคิดได้ตามวัตถุประสงค์ สามารถเขียนเป็นแผนภูมิสำหรับจัดความคิดให้เป็นระบบได้

10. การรับรู้ หมายถึง การได้รับหรือทราบเกี่ยวกับวิชาที่เรียนจากอาจารย์ผู้สอนด้วยวิธีต่างๆ (บุญชม ศรีสะอาด.2546 : 19-22 ; อภรณ์ ใจเที่ยง. 2546 : 17-9 ; มาลินี จุฑะรพ. 2541 : 137-52) ได้แก่ การซักถามเมื่อเกิดความสงสัยในวิชาที่เรียน การทราบประเภทของข้อสอบ การได้รับเอกสารประมวลการสอน การทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของการเก็บคะแนน ความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เลือก

11. ความจำ หมายถึง กระบวนการของสมองในการเก็บสะสมสิ่งที่ได้รับรู้ไว้ และสืบค้นออกมาใช้ได้ตามต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด.2546 : 19-22 ; อภรณ์ ใจเที่ยง. 2546 : 17-9 ; มาลินี จุฑะรพ. 2541 : 137-52) ได้แก่ การทราบวิชาที่ต้องเรียนในแต่ละวัน การตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในสัปดาห์ที่แล้ว ในแต่ละวันหลังจากที่เรียนวิชาที่1 ไปแล้วสามารถจำเนื้อหาได้ ลักษณะการสอนที่ช่วยให้มีความจำได้ดี และเทคนิคการอ่านหนังสือก่อนสอบ

12. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดสิ่งใหม่ ๆ พัฒนาสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ (บุญชม ศรีสะอาด.2546 : 19-22 ; อภรณ์ ใจเที่ยง. 2546 : 17-9 ; มาลินี จุฑะรพ. 2541 : 137-52) ได้แก่ การคิดที่จะทำโครงการ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการแก้ปัญหาด้านการเรียนได้ด้วยตนเอง

13. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ที่สำเร็จจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่6 เท่านั้นและลงทะเบียนเรียนปกติทุกคณะในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

14. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หมายถึง แต้มเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548

15. แต้มเฉลี่ยสะสม หมายถึง อัตราส่วนระหว่างผลรวมของแต้มหรือเกรดในแต่ละวิชาคูณจำนวนหน่วยกิตในวิชานั้นต่อจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนทั้งหมดหรือที่เรียกว่า Cumulative Grade Point Average (GPA)

16. แต้มเฉลี่ยสะสมสูงมาก หมายถึง แต้มเฉลี่ยสะสม ≥ 3.25

17. แต้มเฉลี่ยสะสมสูง หมายถึง แต้มเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51 – 3.24

18. แต้มเฉลี่ยสะสมปานกลาง หมายถึง แต้มเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 – 2.50

19. แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำ หมายถึง แต้มเฉลี่ยสะสมระหว่าง 1.75 – 1.99

20. แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำมาก หมายถึง แต้มเฉลี่ยสะสม 1.50-1.74

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

